

JATKOSOTA 1941-44

Kesäkuussa 1941 vakinaisen väen joukot siirrettiin sota-ajan kokoonpanoon. Tässä yhteydessä Kontiorannan varuskunnan noin 3000 sotilaan joukosta muodostettu JR 9 liitettiin pääosin Savo-Karjalasta muodostettuun 7. divisioonaan eli ns. Kalpa-divisioonaan. Kontiorannan varuskunnassa perustettiin 18.6.1941 alkaen myös Sissipataljoona 1. Tämä perustettu SissiP 1 ei varsinaisesti kuulunut JR 9:ään, mutta näyttää toimineen sille alistettuna ainakin helmikuuhun 1942 saakka. Sodan syttyessä JR 9:n joukot aloittivat taistelunsa Tohmajärven alueelta kohti Laatokan Karjalaa.¹ Myöskin kontiolahtelaisia reserviläisiä oli sijoitettu III/JR 9:ään. Savo-Karjalan Sotilasläänin alaiset Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan Suojeluskuntapiirit muodostivat 7. Divisioonaan kuuluneen JR 51:n, johon koottiin huomattava määrä kontiolahtelaisia miehiä, pääosin JR 51:n II Pataljoonaan. Erityisesti Laatokan Karjalan valtauksessa ja Laatokan Karjalan taisteluissa Syvärille mentäessä JR 9 sekä JR 51 kokivat raskaita tappioita, jotka näkyivät kotirintamalla toistuvine sankarihautajaisineen.

JR 51

JR 51 perustettiin 16.6.1941 alkaen Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon Suojeluskuntapiirien reserviläisistä. Esikunta, Esikuntakomppania ja rykmentin kolonna perustettiin Kontiolahdella, I Pataljoona perustettiin Nilsiässä, Juankoskella ja Muuruvedellä, II Pataljoona Kontiolahdella ja III Pataljoona Kaavilla, Tuusniemellä ja Säyneisissä. Rykmentin komentajana toimi jääkärieversti Aarne Sainio. Rykmentti saatiin kokoon Kontiolahteen 24.6. mennessä. Seuraavana päivänä se aloitti siirtymisen junalla Hammaslahteen ja siitä marssin rajan pintaan. Rykmentti oli alistettu eversti Antero Svenssonin komentamalle 7. Divisioonalle. Muut divisioonaan kuuluneet jalkaväkirykmentit olivat JR 9 ja JR 30.

Rykmentin esikunta majoittui 18.-24.6.1941 Kontiolahdella Pappilaan ja Esikuntakomppania Räsälän taloon. I/JR 51:n ensimmäinen komppania koottiin Juankoskella. 2./JR 51 ja 3./JR 51 koottiin Nilsiässä alueen reserviläisistä 19.6. I/JR 51:n komppaniat marssivat Juuan ja Nunnanlahden kautta Kontiolahdelle. 120 km:n marssi oli erityisen raskas lämpimästä säästä, sopimattomista jalkineista ja pitkään jalkamarssiin tottumattomuudesta johtuen. Niinpä 40 jalkapartilasta vietiin Juukaan saamaan sairaalahoitoa. Kontiolahdelle pataljoona saapui 23.6. ja

majoittui Pitkänlammen rannalle Pyytivaaran tien varteen. Pataljoona nousi muun rykmentin tapaan junaan Kontiolahden asemalla 25.6. ja aloitti matkansa Hammaslahteen.²

II/JR 51 perustettiin Kontiolahdella niin, että sen 4. komppania koottiin Kontiolahdella kontiolahtelaisista reserviläisistä 18.6.1941. Komppanian esikunta kokoontui O.J. Piipposen talossa. Komppania marssi 25.6. Kontiolahden asemalle ja siirtyi junalla Hammaslahteen. II/JR 51:n 5. komppania koottiin pääasiassa Kiihtelysvaaran ja Lehmon alueelta niin, että miehistö kokoontui Lehmon Kylmäojalla 18.6.1941. Komppania marssi Kylmäojalta kirkonkylään ja sen esikunta majoittui rykmentin esikunnan tapaan Räsälän taloon. 6./JR 51 koottiin Tuupovaa-
ran reserviläisistä ja 2.KKK/JR 51 Pyhäselän alueen reserviläisistä. Rykmentin KrhJ oli koottu Enon alueelta ja kokoontui Kontiolahdelle 18.6.1941. II/JR 51 siirtyi muun rykmentin tavoin 24.-25.6.1941 Kontiolahden asemalle ja sieltä junakuljetuksella Hammaslahden asemalle.

III/JR 51 koottiin I/JR 51:n tavoin Pohjois-Savon suojeluskuntapiirin alueelta, pääosin Säyneisten, Kaavin ja Tuusniemen reserviläisistä. Pataljoona koottiin 20.6.1941 ja se siirtyi autokuljetuksina reittiä Tuusniemi – Kuusjärvi – Joensuu – Kontiolahti niin, että viimeinen erä pataljoonasta oli Kontiolahdella 24.6.1942. Pataljoona majoittui kirkonkylälle Suojeluskuntatalon ja Höytiäisen väliseen maastoon.³

Rykmentin kirjavahvuus oli 25.6.1941 131 upseeria, 546 aliupseeria ja 2858 miestä, eli yhteensä 3535 sotilasta. Rykmentille pidettiin 21.6.1941 iltahartaus Suojeluskuntatalon edessä olevalla urheilukentällä. Vielä ennen 24.6.1941 illalla tapahtunutta marssia Kontiolahden asemalle, pidettiin Iso-Pappilan pihalla rykmentin upseereille kahvitarjoilu.⁴

Koko rykmentti 51 sai siten 24.6.1941 klo 22.00 käskyn siirtyä Hammaslahteen ja myöhään illalla 26.6.1941 käskyn siirtymisestä Tohmajärvelle.⁵ Rykmentti saapui varhain 27.6.1941 aamuna Tohmajärven Murtoin alueelle, jossa se majoittui. Rykmentti siirtyi seuraavana päivänä 28.6. edelleen Tohmajärveltä kohti Petrovaaraa ja Pälkjärveä.

II/JR 51 sai varsinaisen taistelukosketuksensa Pälkjärvellä 10.7.1941. Ensimmäiset merkittävät tappiot koettiin jo 13.7.1941 Ristiselässä, jossa muun muassa 5. komppaniasta haavoittui 11 sotilasta ja kaatui yksi. Komppanian tappiot olivat ajalla 10.-20.7.1941 yhteensä 16 kaatunutta, 40 haavoittunutta ja 2 kadonnutta sotilasta. Rykmentti osallistui Pälkjärven – Ilmankavuoren taisteluihin 10.-17.7.1941 osana 7.D:aa, yhdessä JR 30 ja JR 9 kanssa. Näissä

taisteluissa viikon aikana JR 51 menetti kaatuneina 41 ja haavoittuneina 211 miestä. Pälkjärveltä ja Ristiselästä rykmentti eteni edelleen kohti Harlua ja Läskelää.

Harlun hyökkäyksessä, joka alkoi 17.7. oli JR 51:lle alistettuina Kev.Os 15 ja SissiP 2. SissiP 2:sta komensi everstiluutnantti Roininen. Hyökkäyksen kärjessä oli tavan mukaan II/JR 51, jota johti Kapteeni V. Julkunen. Harlu saatiin vallattua pääosin 19.7.1941 mennessä. Hyökkäys jatkui ilman viivästyksiä Harlusta Läskelään. Läskelän todettiin olevan tyhjä vihollisista 21.7.1941. Harlun ja Läskelän taisteluissa 17.-21.7.1941 JR 51 menetti kaatuneina 13 ja haavoittuneina 25 miestä.⁶

Tämän jälkeen rykmentti sai lyhyen levon Kirjavalahdensuulla Laatokan rannalla. Uusi etenemiskäsky annettiin 28.7.1941 ja seuraavana päivänä hyökkäyskäsky Huosinmäkeen ja Louhimäkeen. Louhimäen valtaaminen tuli erittäin raskaaksi erityisesti II/JR 51:lle. Kapteeni Julkusen komentama pataljoona menetti miehiä erityisen paljon 4.K:sta ja 6.K:sta. Molemmat komppaniat menettivät mm. päällikkönsä ja useita joukkueenjohtajia. 4.K:n päällikkö, miehen keskuudessa pidetty luutnantti, Antti Karhu kaatui miinoitteessa, samoin kaatui vänrikki Kankkunen. Rykmentin kokonaistappiot Huosinmäen ja Louhimäen valtauksessa 29.-31.7.1941 olivat 29 kaatunutta ja 133 haavoittunutta. Samaan aikaan menetettiin miehiä myös viholliskoneen pommittaessa II pataljoonan esikunnan teltta-alueita. Tällöin kaatui mm. vääpeli Yrjö Räsänen. Kontiolahtelaisia miehiä kaatui tässä taistelussa JR 51:n riveissä kaikkiaan 10 miestä!

Välittömästi Louhimäen valtauksen jälkeen taistelut jatkuivat JR 51:n osalta Sirkkalanmäen – Multamäen alueella 2.-5.8.1941. Jo taistelujen alussa miehiä kaatui vihollisen tykistön tulituksessa. Tällöin III/JR 51 menetti useita upseereitaan, mm. luutnantti Kuisma ja vänrikki Paasikallio kaatuivat. 3.8. päivän hyökkäyksessä Sirkkalamäkeen tappiot jatkuivat huomattavina. Tällöin mm. 6.K menetti viikon sisällä jo toisen päällikkönsä luutnantti Tammivuoren haavoituttua vaikeasti. Sirkkalanmäen – Multamäen valtauksen jälkeen hyökkäystä jatkettiin 6.-12.8.1941 Latvasyrjän valtaamiseksi. JR 51 oli tällöin alistettu 19.D:lle, jonka tehtävänä oli edetä Kiteenjoen yli Latvasyrjään yhdessä JR 51:n ja Taisteluosasto Kuistion (JR 9) kanssa.⁷

Rykmentin hyökkäys Latvasyrjään näyttää olleen äärimmäisen raskas. Miehet olivat väsyneitä jatkuvista taisteluista. Joukossa esiintyi myös karkuruutta ja haluttomuutta jatkaa taistelua. Mm. 7.K/III/JR 51:tä kiirehdittiin 7.8. liittymään I/JR16 hyökkäävään osastoon

SuurMatkamäessä. Komppania käytti kahden kilometrin siirtymiseen 8 tuntia! Komppania oli väsynyt ja haluton etenemään. Tilannetta pahensi vihollisen epäsuora tuli kallioisessa maastossa, jossa hyökkääjällä ei ollut mitään suojaa eikä mahdollisuutta kaivautua. 7.K:n epäonni jatkui edelleen 9.-10.8.1941, jolloin yöllä komppania oli joutunut vetäytymään vihollisen edessä Kiteenjoen itäpuolelle. Komppanian päällikkö ilmoitti, että *”Miehistön henki on la-massa. Viisi miestä on tullut sekopäiseksi, pataljoonan lääkärin mukaan liikarasituksesta ja hermojännityksestä.”* Komppanian päällikkö ilmoitti, ettei hän saa pysymään yhtään miestä joen länsirannalla.⁸

Taisteluja rykmentin osalta jatkettiin tappioista ja väsymyksestä huolimatta ja edettiin Kiteenjoen suuntaisesti kaakkoon kohti Niemiskoskea ja vanhaa rajaa. Sahinmäen valtauksessa 14.8.1941 7.K luutnantti Laisten johdolla joutui jälleen hyökkäyksen kärkeen. Rykmentin komentaja ev. Kuistio oli tyytymätön 7.K:n ja koko III pataljoonan etenemiseen ja tiedusteli pataljoonaa komentaneelta majuri Jauhiaiselta, miksi eteneminen käy niin hitaasti. Jauhainen kertoi ev. Sainiolle, että hän kirjallisesti muistuttanut niin Laistetta kuin 8./JR 51:n päällikköä kapteeni Halostakin mahdollisuudesta ”joutua kenttäoikeuteen, ellei annettua käskyä noudateta tai jos etenemistä koetetaan jarruttaa.” Taisteluja jatkettiin Saavainjoen yli kohti Otsoista JR 9:n yläpuolella, joka eteni kohti Kuokkajärvi – Latvajärvi linjaa. Tällöin kapteeni Halonen haavoittui kuolettavasti. Voidaan pohtia, mikä merkitys kenttäoikeudella uhkaamisella asiaan oli! II/JR 51 oli tässä vaiheessa alistettu JR 9:lle ja eteni samassa rintamassa Sortavalan – Lahdenpohjan tielle. JR 51:n matka 29.7-20.8.1941 Valkealammelta Sortavalan eteläpuolelle oli ollut äärimmäisen raskas ja sisälsi runsaita tappioita. Rykmentti (pois lukien I/JR 51) menetti tällä matkalla Kiteenjoen varren taisteluissa kaatuneina 105 ja haavoittuneina 437 miestä, joista upseeritappiot olivat kaatuneina 6 ja haavoittuneina 18 upseeria! Lukemattomat omaiset tulivat tuntemaan poikiensa, isiensä ja veljiensä kaatumispaikat kuten Huosinmäki, Louhimäki, Multamäki, Suur Matkamäki ja Latvasyrjä.⁹ Kontiolahtelaisia miehiä kaatui tällä matkalla 25 miestä! Suuri osa heistä haudattiin sankarihautaan vasta keväällä 1942, jolloin helluntaina siunattiin kirkonmäellä kaikkiaan 24 kontiolahtelaista sankarivainajaa. Monet heistä oli haudattu väliaikaiseen kenttähautaan mm. Perkjärvelle.

Kiteenjoen varren taistelujen aikana JR 51:n ”paras” osa, eli II/JR 51 alistettiin 12.8.1941 JR 9:lle. Loput rykmentistä (pääosin I/JR 51), eli taisteluosasto Sainio sai tehtäväkseen Laatokan pohjoisosan saarien puhdistamisen ja miehittämisen, jota tehtävää se suoritti 23.7.-

20.8.1941. Tässä vaiheessa I/JR 51 osallistui myös osana 7.Divisioonaa Sortavalan alueen taisteluihin 12.-20.8.1941. Saarten puhdistamisessa pataljoona selvisi vähäisillä tappioilla. Sen sijaan Sortavalan eteläpuolisissa taisteluissa pataljoona koki merkittäviä tappioita. I/JR 51:n osalta tappiot välillä 24.7.-20.8.1941 olivat 11 kaatunutta ja 39 haavoittunutta.¹⁰

Keväällä 1942 Maavoimissa toteutettiin uudelleenjärjestelyjä, jotka liittyivät jo 30.9.1941 antamaan Ylipäällikön käskyyn ennen 1912 syntyneiden ikäluokkien kotiuttamisesta. Karjalan Armeijan osalta huono yleistilanne esti vanhempien ikäluokkien kotiutukset. Kotiutuksia alettiin toteuttaa maaliskuussa 1942, jolloin mm. käskettiin III/JR 51:n kotiuttamisesta. II/JR 1:n kotiutus tehtiin 5.5.1942. Tällöin nuorempia ikäluokkia oli siirretty JR 51:stä JR 9:ään ja vanhempia ikäluokkia taas II/JR 51:een ja III/JR 51:een. Tällöin iso osa 1912 ja myöhemmin syntyneistä ”nuoremista” kontiolahtelaisista reserviläisistä oli siirretty JR 9:ään. Tässä yhteydessä mm. kontiolahtelaisten hyvin tuntema Räsälän talon isäntä, väpeli Onni Räsänen sai siirron JR 9:ään. JR 51:n kokoonpano katsotaan siten lakkautetuksi 22.3.1942 alkaen. JR 51:n tappiot olivat hyökkäysvaiheen aikana erityisen suuret. Suurimpia tappioita koettiin Ruskealassa heinäkuun lopussa ja Juksovassa marraskuun alkupuolella 1941. Kun 4./JR 51 pääosin kotiutettiin 10.5.1942, oli komppanian siihenastiset kokonaistappiot yhteensä 204 miestä, joista kaatuneita 55!¹¹

JR 51:n riveissä kaatuneet kontiolahtelaiset (syntymä- tai asuinkunta Kontiolahti):

Nimi	s. aika	kaatui	haudattu	yksikkö
Heikkinen Johannes, stm	10.2.19707	13.8.1941 Sortavalan mlk	Kontiolahti	JR 51
Heiskanen Aaro Vilho, stm	24.4.1911	31.7.1941 Ruskeala	Kontiolahti	5./JR 51
Heiskanen Antti, stm	15.2.1917	2.8.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Heiskanen Uuno Joh., stm	12.5.1916	8.8.1941 2.KS	Kontiolahti	4./JR 51
Hiltunen Uuno, stm	23.5.1902	30.7.1941 Ruskeala	Kontiolahti	II/JR 51
Hirvonen Antti, stm	10.6.1902	10.8.1941 Ruskeala	Kiihtelysvaara	5./JR 51
Hyttinen Aarne, stm	17.11.1906	30.7.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Hyttinen Juhana, stm	23.3.1910	29.9.1942 Potma, sotav. jk	Kontiolahti	JR 51
Ikonen Erkki, alik	5.11.1911	2.8.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Ikonen Martti, stm	5.2.1915	9.11.1941 Juksova, jk	Kontiolahti	4./JR 51
Karhu Antti Arvid, ltn	23.8.1912	1.8.1941 2.KS matkalla	Joensuu	4./JR 51
Karttunen Hannes, stm	9.7.1915	31.7.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51

Keränen Reino, stm	24.9.1914	9.11.1941 Juksova	Kontiolahti	II/JR 51
Kettunen Aarne Emil, stm	5.9.1909	17.10.1941 Juksova, jk	Kontiolahti	4./JR 51
Kettunen Sulo, alik	3.1.1909	4.8.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Kinnunen Erkki, alik	21.1.1915	9.11.1941 Juksova, jk	Kontiolahti	4./JR 51
Kukkonen Toivo, stm	23.7.1910	16.10.1941 Juksova	Kontiolahti	4./JR 51
Kähkönen Eino, stm	21.1.1911	30.7.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Kärki Matti, korp	10.7.1911	13.8.1941 Sortavalan mlk	Kontiolahti	4./JR 51
Lehikoinen Vilho, alik	13.3.1914	18.10.1941 Juksova	Kontiolahti	4./JR 51
Leppänen Veikko S., stm	13.8.1912	8.8.1941	Kontiolahti	4./JR 51
Leppänen Viljo Armas, stm	14.10.1912	7.8.1941 56.SotaS	Kontiolahti	6./JR 51
Pakarinen Simo, stm	5.2.1905	2.8.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Pikkarainen Erkki A. stm	5.6.1917	31.7.1941 Ruskeala	Kontiolahti	6./JR 51
Puhakka Martti, alik	17.5.1914	17.8.1941 Kuokkaniemi	Kontiolahti	4./JR 51
Puhakka Viljo Albert, stm	25.1.1913	10.7.1941 Pälkjärvi	Kontiolahti	4./JR 51
Pölönen Reino J., alik	16.11.1909	9.11.1941 Juksova	Pyhäselkä	4./JR 51
Riikonen Janne Henrik, stm	24.6.1912	30.7.1941 2.KS	Pyhäselkä	2.KKK/JR 51
Romppanen Kaino, stm	21.8.1908	16.11.1941 Juksova	Kontiolahti	4./JR 51
Räsänen Yrjö Paavali, väöp	23.5.1897	30.7.1941 Ruskeala	Kontiolahti	II/JR 51
Saastamoinen Erkki, stm	16.5.1912	14.7.1941 28.KS	Kontiolahti	5./JR 51
Saastamoinen Otto, stm	27.4.1914	18.10.1941 Juksova	Kontiolahti	4./JR 51
Saastamoinen Veikko, stm	4.3.1910	30.7.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Silvennoinen Viljo Elis, alik	22.11.1915	4.8.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Soikkeli Erkki Olavi, kers	4.7.1921	30.4.1944 55.SotaS	Kontiolahti	3./JR 51
Tarén Antti, stm	14.4.1916	14.8.1941 20.SotaS	Kontiolahti	4./JR 51
Tukiainen Eino, stm	24.3.1907	4.8.1941 Ruskeala	Kontiolahti	4./JR 51
Turunen Eino, stm	13.8.1911	16.7.1943 JSp	Joensuu	2./JR 51
Turunen Johannes H., stm	19.1.1903	19.11.1941 55.SotaS	Joensuu	JR 51
Turunen Osmo Aarne, stm	3.12.1913	30.7.1941 25.SotaS	Kontiolahti	II/JR 51

JATKOSOTAAN KONTIOLAHDelta 24.6.1941 LÄHTENEET II/JR 51:N KONTIOLAHDEN RESERVILÄISET

II/JR 51 VAHVUUSTILANNE 14.7.1941 MÄÄRÄVAHVUUDET

EK	2 + 23 +113	2 + 23 + 114
4.K	7 + 20 + 164	5 + 28 + 172
5. K	6 + 19 + 104	5 + 28 + 172
6.K	4 + 29 + 142	5 + 28 + 172
2.KKK	5 + 29 + 142	5 + 30 + 165
Viesti		1 + 6 +33

Komentaja Kapt V Julkunen

Luettelo perustuu Kontiolahdella tehtyihin miehistöluetteloihin EK./JR 51 ja 4./JR 51:n osalta.

Osa 4./JR 51:n miehistä siirrettiin todennäköisesti viimeistään 26.6.1941 6. komppaniaan. Komppanian sotapäiväkirja alkaa 27.6.1941.

EK, ESIKUNTAKOMPPANIA

Ltn	Airaksinen Olavi	"	Hyttinen Tauno
Vääp	Räsänen, Yrjö, kaatui 31.7.1941	Korp	Hirvonen Veikko
Kers	Hyttinen, Olavi	Stm	Hiltunen Antti Eemil
Kers	Kuosmanen, August		Heiskanen Yrjö
Kers	Pitkänen, Eino	Stm	Hietanen Uuno
Alik	Halonen Johannes	"	Hyttinen Tauno
"	Heiskanen Veikko	"	Hirvonen Veikko
"	Kinnunen Hannes	Korp	Hiltunen Antti Eemil
"	Massinen Lauri	Stm	Immonen Väinö
"	Matikainen Antti	Korp	Ikonen Juho
"	Meriläinen Lahja	Korp	Ikonen Veikko
"	Räty Aari	Korp	Karhapää Johannes
"	Soikkeli Erkki	Stm	Karttunen Eino
"	Sorsa Janne	"	Kukkonen Antti
"	Takkunen Eero	"	Kukkonen Antti (Romppala)
"	Turunen Erkki	"	Kukkonen Veikko
"	Kukkonen Onni	"	Kettunen Otto
"	Pikkarainen Antti	"	Kettunen Albin
"	Väänänen Erkki	"	Keränen Juho
Korp	Hiltunen Viljo Einari	"	Kiiski Onni
Stm	Hartikainen Eino	"	Keronen Veikko
Stm	Hyttinen Eino	Korp	Koljonen Otto
Korp	Hokkanen Toimi A	Stm	Kettunen Onni Viljo
Stm	Heiskanen Yrjö	"	Kettunen Veikko
"	Hietanen Uuno	"	Kuronen Heikki

"	Kopponen Toivo	Stm	Romppanen Toivo
"	Kettunen Onni Einar	"	Räty Viljo
"	Kähkönen Antti	"	Reijonen Tauno
"	Keränen Reino?	"	Riikonen Antti
"	Korhonen Eino	"	Ruottinen Väinö
"	Keränen? Yrjö	"	Sutinen Viljo Aarne
"	Karvonen Reino	"	Sutinen Viljam
"	Kärnä Juho	Korp	Sormunen Yrjö
"	Leppänen Toivo	Stm	Sallinen Mikko
Stm	Lehikoinen Vihtori	"	Saastamoinen Onni
Korp	Laatikainen Stew? Tuure	"	Sorsa Kaarlo
Stm	Leppänen Yrjö	"	Sinkkonen Aarne
"	Laatikainen Heikki	"	Turunen Juho
"	Louhelainen Toivo	"	Turunen Osmo
"	Lehikoinen Tauno	"	Turunen Lauri
"	Laine Onni	"	Turunen Veikko
"	Mononen Mikko	"	Turunen Juho
Korp	Mämmi Alvi	"	Turunen Aari
Stm	Malinen Toivo	"	Turunen Toivo
"	Martikainen? Toivo	"	Turunen Martti
"	Mikkonen Iisakki	"	Turunen Viljo
"	Mononen Johannes	"	Turunen Eino
"	Myyry Viljo	"	Turunen Reino
"	Mäkinen Yrjö	Korp	Tanskanen Viljo
Korp	Nygren Toimi	Stm	Tanskanen Teuvo
Stm	Nuutinen Hannes	Korp	Tolvanen Onni
"	Nuotio Pentti	Stm	Tarnanen Eemil
"	Nuutinen Veikko	"	Väyrynen Taavetti
"	Nevalainen Juho	"	Vattulainen Toivo
"	Oinonen Tauno	"	Vattulainen Antti
"	Oinonen Veikko	"	Vaakanainen Osmo
"	Penttinen Veikko		
"	Pesonen Erkki		
Korp	Puhakka Viljo		
Korp	Puhakka Matti		
Stm	Partanen Janne		
"	Pitkänen Otto		
"	Penttinen Yrjö		
"	Pesonen Antti		
"	Piipponen Eino		
"	Pikkarainen Kalle		
"	Pitkänen Mauno		
"	Puhakka Mauri?		
"	Puhakka Veikko		
"	Pursiainen? Onni		
"	Pussinen Erkki		
"	Pölönen Kalle		
"	Romppanen Eino		
"	Romppanen Aaro		
Korp	Romppanen Eino		

4./II/JR 51 Perustettu Kontiolahdessa

18.6.1941

Päällystö:

Ltn	Karhu Antti, kaatui 31.7.41	Korp	Leppänen Toivo
"	Lintunen Janne, astui miinaan 20.7.41	"	Männikkölä Kaarlo
"	Tammivuori Eero	"	Romppanen Toivo, 6.K
Vänr	Lötjönen Pekka Juhani, kaatui 13.8.41	"	Reijonen Kalle
"	Mattila Erkki, haavoittui 31.7.41	"	Sallinen Valde
"	Kankkunen Kauko, kaatui 30.7.41	"	Pietarinen Toivo
"	Räsänen Kauko Juho, haavoittui 2.8.41	"	Puhakka Toivo
Ylik	Karvinen Veikko	Stm	Pyykkö Anton
Kers	Korhonen Juho	"	Turunen Uuno, 6.K
"	Puhakka Martti, haav. 13.7.41	"	Ikonen Martti
"	Räsänen Onni	"	Ahvenainen Aug, haav. 11.7.41
"	Räsänen Yrjö August	"	Airaksinen Viljo Taavetti
"	Hyttinen Eino Johannes	"	Eronen Juhana
Alik	Ikonen Erkki, kaatui 2.8.1941	"	Eronen Juho, kaatui 26.8.41
"	Ruskealassa	"	Eronen Onni, 6.K
"	Kinnunen Erkki	"	Eronen Simo
"	Kurki Lauri	"	Heikkinen Eino, 6.K
"	Kettunen Sulo	"	Heikkinen Olli
"	Korhonen Viljo	"	Heiskanen Antti
"	Luolamo Teppo	"	Heiskanen Einari
"	Laasonen Tahvo	"	Heiskanen Uuno J
"	Myller Eelis Petter, kaatui 11.7.41	"	Hiltunen Antti 1.
"	Saarelainen Allan	"	Hiltunen Antti 2.
"	Silvennoinen Viljo	"	Hiltunen Veikko
"	Sallinen Pekka	"	Hirvonen Mikko, 6.K
"	Puhakka Martti, kaatui 17.8.41	"	Hyttinen Aarne, kaatui 30.7.41
"	Pölönen Juho Reino	"	Hyttinen Juho
"	Paavola Aaro	"	Hyttinen Onni, Haukilampi, Jero
"	Mustonen Yrjö	"	Ikonen Väinö
"	Martikainen Otto, 6.K	"	Immonen Heikki, 6.K
"	Räsänen Väinö	"	Karhu Antti
"	Vattulainen Antti	"	Karttunen Hannes
Korp	Airaksinen Ensio	"	Karvinen Tauno
Korp	Ikonen Emil, 6.K, kers	"	Karvonen Hannes
"	Jumppanen Juho	"	Karvonen Tahvo
"	Kettunen Johannes, 6.K, alik.	"	Kempainen Onni
"	Kurki Viljo	"	Keskinen Edvin, 6.K
"	Kärki Matti	"	Keskinen Tauno Edv
"	Karttunen Heikki	"	Kettunen Aari
"	Kukkonen Viljo	"	Kettunen Aarne Eemil, kaatui 17.10.1941 Juksova
"	Lehikoinen Viljo	"	Kettunen Eino
		Stm	Kettunen Jaakko
		"	Kettunen Kaarlo, haav. 11.7.
		"	Kettunen Matti
		"	Kettunen Onni
		"	Kettunen Tauno

"	Kettunen Väinö Valtt, haav.14.7.41	"	Myyry Onni
"	Kiimanen Akseli	"	Myyry Otto
"	Kinnunen Aatto	"	Myyry Toivo Eemil
"	Kinnunen Antti	"	Myyry Yrjö
"	Kinnunen Johannes	"	Nevalainen Aarne
"	Kinnunen Tauno	"	Nevalainen Toivo
"	Kinnunen Veikko	"	Nuutinen Aarne
"	Kinnunen Vilho A	"	Nuutinen Armas, Pohjoispää
"	Kirjavainen Emil	"	Nuutinen Lauri
"	Kopponen Vilho	"	Nuutinen Toivo Ilmari, 6.K
"	Korhonen Antti, haav. 29.7.41	"	Oinonen Erkki Olavi
"	Korhonen Eino, 6.K, kaatui 30.7.44	"	Oinonen Martti
"	Korhonen Väinö Kustaa, haav. 29.7.41	"	Pakarinen Eino
"	Kukkonen Eetu Emil, 6.K	"	Partanen Pekka
"	Kukkonen Mikko	"	Partanen Veikko
"	Kukkonen Onni, 6.K	"	Penttinen Kalle
"	Kukkonen Toivo Eemil, 6.K	"	Piironen Heikki
"	Kukkonen Toivo Johannes	"	Pikkarainen Lauri
"	Kuosmanen Veikko, Heraniemi	"	Pikkarainen Pekka
"	Kähkönen Eino	"	Pitkänen Edvard
"	Kähkönen Heikki Veikko, haav. 24.12.41	"	Pitkänen Veikko
"	Kähkönen Tauno, 6.K	"	Puhakka Aarne
"	Kähkönen Uuno	"	Puhakka Eero Henrik
"	Laakkonen Onni	"	Puhakka Eljas J, 6.K
"	Laatikainen Onni	"	Puhakka Eljas Ludvik
"	Laatikainen Viljo	"	Puhakka Lauri
"	Lehikoinen Vilho	"	Puhakka Otto
"	Leppänen Antti	"	Puhakka Viljo Albert
"	Leppänen Eino	"	Puumalainen Onni
"	Leppänen Jaakko	"	Riikonen Toimi
"	Leppänen Onni	"	Riikonen Viljo
"	Leppänen Tauno	"	Romppanen Aarne
"	Leppänen Toivo Petter	"	Romppanen Eino
"	Leppänen Veikko 1.	"	Romppanen Jaakko
"	Leppänen Veikko 2.	"	Romppanen Kaino, kaatui 16.11. Juksova
"	Lintunen Pentti	"	Romppanen Otto
"	Louhelainen Eino, haav. 24.12.41	"	Romppanen Toivo
"	Louhelainen Pekka	"	Romppanen Toivo, kaatui 13.7.44
"	Maljunen Onni	"	Vuosalmi, Äyräpää (Gorassa tehty muist. pano)
"	Miettinen Vilho	"	Ryhänen Juho, 6.K
"	Muikku Antti	"	Räty Eino, 6.K
"	Mustonen Anno	Stm	Saastamoinen Otto
"	Mustonen Eemil, 6.K	"	Saastamoinen Veikko, kaatui 30.7.41
Stm	Mustonen Eino, 6.K	"	Sallinen Erkki, 6.K
"	Mustonen Taavi, 6.K	"	Sallinen Otto
"	Myyry Heikki, haav. 11.7.	"	Soikkeli Aarne
"	Myyry Johannes, haav. 11.7.	"	Soikkeli Heikki
"	Myyry Juho	"	

”	Soikkeli Paavo
”	Suhonen Erkki, 6.K
”	Tanskanen Arvi O
”	Tanskanen Hannes, 6.K
”	Tanskanen Martti
”	Tanskanen Viljo
”	Tarén Antti
”	Tossavainen Aarne Joosef, haav. 11.7.
Stm	Tossavainen Toivo
”	Tukiainen Vilho, 6.K
”	Turunen Aaro, 6.K
”	Turunen Antti Vilho
”	Turunen Erkki
”	Turunen Olli, ”Piilin Olli”
”	Turunen Uuno, kaatui 30.7.41
”	Turunen Ville, haav. 14.7.41
”	Vattulainen Aarne, Heraniemi
”	Vattulainen Matti, 6.K, haav. 11.7.41
”	Vattulainen Uuno
”	Zitting Aleksi Kustaa, haav. 11.7.41
Korp	Hyttinen Pauli

JR 51:n komentaja eversti Sainio tarkastaa joukot juhannuksena 1941. Kuva: Museovirasto

JR 51:n päällystöä Räsälän talon pihalla. Kuva: Museovirasto.

Lotat tarjoavat kahvia Räsälän talon pihamaalla. Kuva: Museovirasto.

Kontiolahden sotaveteraanien 20-vuotisjuhla 1986. Etualalla Onni Räsänen, takana Aarne Vattulainen ja Aulis Väänänen. Lisäksi Turunen ja Reinikainen. Seppel partiota lähettämässä Teoltri Olavi Tarvainen. Kuva: Pielisjokiseutu.

¹ Turunen 2000: 23.

² Kortelainen 1986, 15.

³ Kortelainen 1986, 16.

⁴ JR 51:n spk: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=3492455>

⁵ JR 51:n spk: <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=3492455>

⁶ Kortelainen 1986, 39.

⁷ Kortelainen 1986, 52-54.

⁸ Kortelainen 1986, 58.

⁹ Kortelainen 1986, 68.

¹⁰ Kortelainen 1986, 83.

¹¹ Kortelainen 1986, 9.

LÄHDELUETTELO, HAASTATTELUT JA KIRJALLISUUS

Painamattomat lähteet

Arkistolaitos. *Suomen sodissa 1939–45 menehtyneet*. <http://kronos.narc.fi/menehtyneet/>

Hallikainen, Eemil: *Muistiinpanoja vapaussotaan osallistumisestani*. Liperi 30.1.1929. SArk, SKY. Val.os. Ha 26.

Kontiolahden kunnan kansanhuoltolautakunnan kirjeet 1939–42. Kontiolahden kunnanarkisto.

Pohjois-Karjalan Suojeluskuntalainen lehti, vuosikerrat 1924–39.

Saarela, Ellin. *Ruustinna Saarelan (s. 26.11.1895 Sortavala) painamattomat muistiinpanot sota-ajalta Kontiolahdella*.

Sotapäiväkirjat Kansallisarkiston verkkosivuilta, <http://astia.narc.fi>

Suomen Lottaperinneliitto ry. (<http://www.suomenlottaperinneliitto.fi/lottasvard/alku.php>).

Suomen sotasurmat 1914–22. (<http://vesta.narc.fi/cgi-bin/db2www/sotasurmaetusivu/results>).

Vahtola, Jouko: *Veteraanit historian tekijöinä*. Alustus Suomen Sotaveteraaniliiton Alueellisen Perinneyön Seminaarissa Oulussa 25.4.2007.

Haastattelut

Taimi Heiskasen, Iida Kettusen, Mirja Kiiskisen ja Maire Räsäsen haastattelu 20.1.2012. Haastattelun tekijänä Ritva Ahvenainen.

Eino Holopaisen ja Tauno Leppäsen haastattelu 12.3.2013. Haastattelun tekijä Ritva Ahvenainen.

Mirja Kiiskisen haastattelu 20.1.2013. Haastattelun tekijä Ritva Ahvenainen.

Paavo Palasen haastattelu. Pielisjoen koulu 2004. Internet-sivu: http://www.peda.net/verkkolehti/joensuu/pielisjoki?m=content&a_id=520

Pirkko Pehkosen haastattelu 22.11.2021. Haastattelun tekijä Ilpo Saarelainen.

Aira Puhakan haastattelu 22.6.2022. Haastattelun tekijä Ilpo Saarelainen.

Maire Räsäsen haastattelu 20.1.2012. Haastattelun tekijä Ritva Ahvenainen.

Maire Räsäsen haastattelu 27.5.2020. Haastattelun tekijä Ilpo Saarelainen.

Enni Saarelan kirjalliset muistelmat. (Kopio Ilpo Saarelaisen hallussa).

Anja Siposen haastattelu 9.9.2012. Haastattelun tekijä Ritva Ahvenainen.

Professori Veijo Saloheimon kirjallinen haastattelu 14.3.2013.

Kirjallisuus ja artikkelit

Ahvenainen Ritva ja Kaarna Seppo

1981 *Höytiäisen viittateiltä* 1981.

Hahtela Martti, Juutilainen Antti ja Salmela Väinö

1987 *Taisteleva JR 9. Jalkaväkirykmentti 9 1941–1944*. Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseuran Joensuu 1987.

Kortelainen Jorma

1985 *Mörön taival. Jalkaväkirykmentti 51 Suomen sodassa 1941-1942*. Pohjois-Karjalan kirjapaino. Joensuu 1985.

Lukkari Matti

1984 *Asekätkentä*. Kustannusosakeyhtiö Otava. Keuruu 1984.

Nevalainen Petri

2013 *Kollaanojen taistelut*. Kustannusosakeyhtiö Paasilinna. Juva 2013.

Partanen Jukka

2012 *Isänmaa ja raja. Suojeluskunnat Pohjois-Karjalassa 1917–44*. Pohjois-Karjalan Sotilaspoikien Perinnekilta ry. 2012.

Pielisjokiseutu-lehti 31.3.1994, s.6.

Pohjois-Karjalan Suojeluskuntalainen 1924–1939.

Pukkila-Toivonen, Hanna

2021 *Järjestötyössä*. Artikkelit teoksessa *Suomen Naisten Sota* s. 552 – 579. Amanita Oy 2021.

Ryppö Liisa

1984. *Kontiolahden historia 1870–1970*. Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oy. 1984.

Turunen Matti

2000 *Pohjois-Karjalan Prikaati. Korpisoturien kouluttaja 1990-2000*. Karisto Oy. Hämeenlinna 2000.